

Wymagania edukacyjne Klasa 4. Zakres podstawowy i rozszerzony

Treści zakresu rozszerzonego wyróżniono czerwoną czcionką.

Szarymi aplami oznaczono propozycje z listy lektur uzupełniających.

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
LITERATURA LAT 1945–1989							
1.	Europa po roku 1945	wprowadzenie do lekcji 1. <i>Europa po roku 1945</i> Tony Judt, <i>Powojnie. Historia Europy od roku 1945</i> (fragmenty rozdziału <i>Spuścizna wojny</i>)	- wie, co to jest esej - przypomina, na czym polega paralela - wskazuje fragmenty poświęcone zniszczonym miastom podczas wojny - omawia zakończenie tekstu	- wie, że tekst jest przykładem eseju historycznego - wskazuje paralele między światem ludzkim a materialnym - wskazuje konsekwencje zniszczenia europejskich miast podczas wojny - wymienia skutki wojny wskazywane przez autora	- wyjaśnia, dlaczego tekst jest przykładem eseju historycznego - omawia paralele między światem ludzkim i materialnym - omawia cierpienia, które dotknęły ludność cywilną Europy - uzasadnia, dlaczego wojna jest bezwzględny złem	- określa problematykę utworu - wyjaśnia, czemu służy użycie paraleli między światem ludzkim a materialnym - podaje przykłady postaw wobec wojennych zniszczeń i cierpienia	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem formy eseju
2.	Powojenna filozofia	wprowadzenie do lekcji 2. <i>Powojenna filozofia</i> Jean-Paul Sartre, <i>Egzystencjalizm jest humanizmem</i>	- zna pojęcie egzystencjalizmu - wie, co to jest esej - zna pojęcie humanizmu laickiego - wskazuje ważny dla niego cytat	- zna założenia egzystencjalizmu - wie, że tekst jest esejem filozoficznym - omawia postawy humanizmu laickiego - wskazuje ważne dla niego cytaty	- omawia założenia egzystencjalizmu - uzasadnia, dlaczego tekst jest esejem filozoficznym - wyjaśnia, na czym polega humanizm laicki - komentuje cytaty z tekstu	- ustosunkowuje się do założeń egzystencjalizmu - omawia tekst jako esej - ustosunkowuje się do postawy humanizmu laickiego - interpretuje cytaty z tekstu	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem wymowy filozoficznej
3.	Absurd życia w filozofii egzystencji	wprowadzenie do lekcji 3. <i>Absurd życia w filozofii egzystencji</i> Albert Camus, <i>Mit Syzyfa</i>	- zna pojęcie eseju filozoficznego - zna pojęcie postawy heroicznej - zna pojęcie buntu egzystencjalnego - zna pojęcie człowieka absurdalnego	- wie, że utwór to esej filozoficzny - rozpoznaje w tekście postawę heroiczną - omawia postawę buntu egzystencjalnego - łączy Syzyfa z pojęciem człowieka absurdalnego	- wyjaśnia, dlaczego tekst jest esejem filozoficznym - wyjaśnia, na czym polega postawa heroiczna - wyjaśnia, na czym polega bunt egzystencjalny - objaśnia pojęcie człowieka absurdalnego	- omawia tekst z punktu widzenia jego przynależności gatunkowej - komentuje postawę heroiczną - ocenia postawę buntu egzystencjalnego - ustosunkowuje się do postawy człowieka absurdalnego	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego założeń filozoficznych

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
			- przypomina, kim był Syzyf - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- wyjaśnia, za co i jaką karę ponosi Syzyf - tworzy wypowiedź pisemną	- wyjaśnia, na czym polega egzystencjalny bunt Syzyfa - tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	- ocenia postawę Syzyfa - tworzy samodzielną, rozbudowaną pracę pisemną	
4.	Epidemia jako parabola	wprowadzenie do lekcji 4. <i>Epidemia jako parabola</i> Albert Camus, <i>Dżuma</i>	- zna pojęcie paraboli literackiej - zna pojęcie alegorii	- wie, że tekst jest parabolą literacką - wyjaśnia, na czym polega alegoria	- wyjaśnia, dlaczego tekst jest parabolą literacką - podaje z tekstu przykłady alegorii	- omawia tekst z punktu widzenia paraboli literackiej - wyjaśnia znaczenie alegorii	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy filozoficznej
5.	Problematyka egzystencjalna w <i>Dżumie</i>	wprowadzenie do lekcji 5. <i>Problematyka egzystencjalna w „Dżumie”</i> Albert Camus, <i>Dżuma</i>	- wymienia bohaterów, którzy musieli zmierzyć się z dżumą - wie, na czym polega problematyka egzystencjalna	- określa postawy bohaterów wobec dżumy - dostrzega w tekście problematykę egzystencjalną	- ocenia postawy bohaterów wobec dżumy - wyjaśnia, na czym polega problematyka egzystencjalna powieści	- porównuje postawy bohaterów wobec dżumy - komentuje problematykę egzystencjalną utworu	
6.	Heroizm wbrew nadziei	wprowadzenie do lekcji 6. <i>Heroizm wbrew nadziei</i> Albert Camus, <i>Dżuma</i>	- wyjaśnia, na czym polega postawa heroiczna - przedstawia ojca Paneloux	- omawia postawy heroiczne w tekście - charakteryzuje ojca Paneloux i jego przekonania z początku epidemii	- ocenia postawy heroiczne w tekście - omawia zmianę poglądów ojca Paneloux	- porównuje postawy heroiczne w tekście - ocenia poglądy ojca Paneloux	
7.	Ocalić wiarę?	wprowadzenie do lekcji 7. <i>Ocalić wiarę?</i> Albert Camus, <i>Dżuma</i>	pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	tworzy pracę pisemną	tworzy rozbudowaną pracę pisemną	samodzielnie tworzy rozbudowaną pracę pisemną	
8.	Utopia – antyutopia – dystopia	Wprowadzenie do lekcji 8. <i>Utopia – antyutopia – dystopia</i> George Orwell, <i>Rok 1984</i>	- zna pojęcie antyutopii - zna pojęcie autorytaryzmu	- wie, na czym polega antyutopia - wie, na czym polega autorytaryzm	- wyjaśnia, dlaczego powieść jest antyutopią - podaje z powieści przykłady autorytaryzmu	- interpretuje utwór z perspektywy antyutopii - komentuje fragmenty prezentujące autorytaryzm	
9.	Totalitaryzm jako system	wprowadzenie do lekcji 9. <i>Totalitaryzm jako system</i> George Orwell, <i>Rok 1984</i>	- opowiada o Oceanii - zna pojęcie konformizmu - zna pojęcie <i>panoptikon</i> - zna pojęcie <i>nowomowa</i> - zna pojęcie <i>manipulacja</i> - wie, na czym polega propaganda - pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	- wymienia warstwy społeczne Oceanii - wyjaśnia, na czym polega konformizm - wyjaśnia, co to jest panoptikon - wyjaśnia, na czym polega nowomowa - wyjaśnia, na czym polega manipulacja	- omawia społeczeństwo Oceanii - podaje z tekstu przykłady realizacji idei panoptikonu - podaje z tekstu przykłady realizacji idei nowomowy	- charakteryzuje społeczeństwo Oceanii - ocenia postawy konformistyczne - omawia przykłady realizacji idei panoptikonu - ocenia nowomowę - ocenia przykłady manipulacji	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem motywu autorytaryzmu

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
10.	Człowiek w totalitaryzmie	wprowadzenie do lekcji 10. <i>Człowiek w totalitaryzmie</i> George Orwell, <i>Rok 1984</i>		- ustala, do czego ma doprowadzić propaganda - tworzy wypowiedź pisemną	- podaje z tekstu przykłady manipulacji - podaje przykłady propagandy - tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	- ocenia przykłady propagandy - samodzielnie tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	
11.	Propaganda w państwie totalitarnym	wprowadzenie do lekcji 11. <i>Propaganda w państwie totalitarnym</i> George Orwell, <i>Rok 1984</i>					
12.	Przestrogi dla polityków	wprowadzenie do lekcji 12. <i>Przestrogi dla polityków</i> Czesław Miłosz, <i>Do polityka, Który skrzywdziłeś</i>	- zna pojęcie paradoksu - wie, co to jest apostrofa - zna pojęcie liryki apelu - wie, na czym polega kontrast - wie, na czym polega aluzja literacka - pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	- wyjaśnia, na czym polega paradoks - rozpoznaje apostrofę - wie, na czym polega liryka apelu - wskazuje w tekście kontrasty - wskazuje w tekście aluzje biblijne - wyjaśnia, jakie znaczenie autor przypisuje poezji - tworzy wypowiedź pisemną	- wskazuje paradoks w utworze - wyjaśnia funkcję apostrofy - wskazuje odbiorcę apelu - wyjaśnia rolę kontrastów - wyjaśnia, czemu służą aluzje biblijne - wyjaśnia, jaki obowiązek spoczywa na poetach - tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	- omawia funkcję paradoksu - interpretuje znaczenia wynikające z apostrofy - omawia funkcję liryki apelu - omawia kontrasty występujące w tekście - komentuje aluzje biblijne - samodzielnie tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje teksty ze szczególnym uwzględnieniem ich funkcji impresywnej
13.	Poezja o moralności	wprowadzenie do lekcji 13. <i>Poezja o moralności</i> Czesław Miłosz, <i>Traktat moralny, Zakłęcie</i>	- zna pojęcie traktatu - wie, na czym polega topos <i>theatrum mundi</i> - cytuje fragmenty dotyczące prawd życiowych - zna pojęcie aksjologii - zna pojęcie kalokagatii	- wyjaśnia, co to jest traktat - rozpoznaje w utworze topos <i>theatrum mundi</i> - odtwarza prawdy o życiu formułowane przez poetę - wie, czym zajmuje się aksjologia - rozumie pojęcie kalokagatii	- wyjaśnia, dlaczego utwór jest traktatem - określa funkcję toposu <i>theatrum mundi</i> - ustala, jak poeta postrzega miejsce jednostki w świecie - dostarcza elementy aksjologiczne w tekście - wyjaśnia, na czym polega kalokagatia	- interpretuje utwór z perspektywy przynależności gatunkowej - interpretuje topos <i>theatrum mundi</i> - omawia relacje człowieka ze światem - interpretuje elementy aksjologiczne w tekście - interpretuje tekst z perspektywy kalokagatii	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem ich wymowy filozoficznej
14.	Rozum w służbie prawdy	wprowadzenie do lekcji 14. <i>Rozum w służbie prawdy</i> <i>Zakłęcie, Kiedy księżyc</i>					

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
15.	Rozważania o kondycji człowieka	wprowadzenie do lekcji 15. <i>Rozważania o kondycji człowieka</i> Czesław Miłosz, <i>Oeconomia divina</i>	- dostrzega wizerunek Boga w tekście - zna pojęcie paradoksu - określa problematykę utworu	- odtwarza wizerunek Boga zawarty w tekście - wie, na czym polega paradoks - omawia wymowę utworu	- ocenia wizerunek Boga zawarty w tekście - ustala funkcję paradoksu - wyjaśnia ideę utworu	- omawia wizerunek Boga w tekście - interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania paradoksu - interpretuje całość tekstu	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem idei utworu
16.	Niezgoda na zło	wprowadzenie do lekcji 16. <i>Niezgoda na zło</i> Zbigniew Herbert, <i>Pieśń o bębnie</i> , <i>Dawni Mistrzowie</i> , <i>Potęga smaku</i>	- wie, na czym polega ironia - wie, na czym polega patos - wyjaśnia pojęcie symbolu - wie, co to jest apostrofa - zna pojęcie estetyki - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- rozpoznaje ironię w tekście - dostrzega przejawy patosu - wskazuje elementy o znaczeniu symbolicznym - wskazuje apostrofę - wie, czym zajmuje się estetyka - tworzy pracę pisemną	- wskazuje elementy podane ironii - omawia funkcję patosu - wyjaśnia znaczenia symboli - omawia funkcję apostrofy - wyjaśnia, czym zajmuje się estetyka - tworzy rozwiniętą pracę pisemną	- interpretuje elementy ironiczne - omawia elementy patetyczne - interpretuje elementy symboliczne - interpretuje znaczenia związane z apostrofą - tworzy zwartą wypowiedź na temat estetyki jako działu filozofii - tworzy samodzielnie rozwiniętą pracę pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje teksty ze szczególnym uwzględnieniem ich warstwy symbolicznej
17.	Moralny kompas w poezji	wprowadzenie do lekcji 17. <i>Moralny kompas w poezji</i> Zbigniew Herbert, <i>Pan Cogito o postawie wyprostowanej</i>					
18.	Etos człowieka myślącego	wprowadzenie do lekcji 18. <i>Etos człowieka myślącego</i> Zbigniew Herbert, <i>Przesłanie Pana Cogito</i>	- wie, na czym polega paradoks - zna pojęcie etosu inteligentnego - wie, na czym polega apostrofa - rozpoznaje postawy, do których odwołuje się poeta - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- rozpoznaje w tekście paradoksy - wie, na czym polega etos inteligentni - rozpoznaje apostrofy - nazywa postawy, do których odwołuje się poeta - tworzy pracę pisemną	- omawia funkcję paradoksów - omawia w wierszu etos inteligentni - ustala, do kogo są skierowane apostrofy - omawia postawy wskazywane przez poetę - tworzy rozbudowaną pracę pisemną	- interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania paradoksów - tworzy zwartą wypowiedź na temat etosu inteligentnego - omawia funkcje apostrof - prezentuje zwartą wypowiedź na temat postaw, do których odwołuje się poeta - samodzielnie tworzy wyczerpującą pracę pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem jego wymowy etycznej

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
19.	Prawdy o człowieczeństwie	wprowadzenie do lekcji 19. <i>Prawdy o człowieczeństwie</i> Zbigniew Herbert, <i>Lascaux</i>	- zna esej jako gatunek publicystyczny - zna podstawowe środki językowe - wie, co to jest wyrażenie ekspresywne	- wie, czym cechuje się esej - rozpoznaje środki językowe - stosowane w opisie malowideł naskalnych - wskazuje w tekście - wyrażenia nacechowane ekspresywni	- rozpoznaje utwór jako esej - określa funkcję językowych - środków zastosowanych w opisie malowideł naskalnych - nazywa uczucia wynikające - z wyrażeń ekspresywnych	- interpretuje tekst z perspektywy - jego przynależności gatunkowej - omawia język tekstu - omawia funkcje wyrażeń ekspresywnych	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst - ze szczególnym uwzględnieniem - jego przynależności gatunkowej
20.	Obowiązki wobec ludzi i arcydzieł	wprowadzenie do lekcji 20. <i>Obowiązki wobec ludzi i arcydzieł</i> Zbigniew Herbert, <i>Duszycka</i>					
21.	Mityczny PRL	wprowadzenie do lekcji 21. <i>Mityczny PRL</i> <i>Nad rzeką, której nie ma</i> , reż. Andrzej Barański Andrzej Bursa, <i>Fiński nóż</i>	- zna pojęcie mityzacji - zna pojęcie realizmu magicznego - rozpoznaje znaki realiów PRL-u - wymienia bohaterów filmu	- wyjaśnia, na czym polega mityzacja - wyjaśnia, na czym polega realizm magiczny - opowiada o realiach PRL-u - przedstawia bohaterów filmu	- rozpoznaje mityzację w utworze - podaje przykłady realizmu magicznego z utworu - opowiada o świecie przedstawionym filmu - charakteryzuje bohaterów filmu	- interpretuje utwór z perspektywy mityzacji - omawia zastosowaną w utworze konwencję realizmu magicznego - interpretuje świat przedstawiony filmu - ocenia bohaterów filmu	samodzielnie analizuje i interpretuje film i wiersz ze szczególnym uwzględnieniem konwencji realizmu magicznego
22.	Eksperymenty z teatrem absurdu	wprowadzenie do lekcji 22. <i>Dramat Różewicza w teatrze</i> <i>Świadkowie albo nasza mała stabilizacja</i> , reż. Adam Hanuszkiewicz	- zna pojęcie małej stabilizacji - zna pojęcie teatru otwartego - zna pojęcie awangardy teatralnej - zna pojęcie stereotypu - prezentuje bohaterów	- sytuuje w czasie okres małej stabilizacji - wyjaśnia, na czym polega teatr otwarty - wyjaśnia, na czym polega awangarda teatralna - wyjaśnia, na czym polega stereotyp	- omawia okres małej stabilizacji - wyjaśnia, dlaczego utwór Różewicza reprezentuje teatr otwarty - wyjaśnia, dlaczego tekst jest przykładem awangardy teatralnej	- tworzy zwartą wypowiedź na temat małej stabilizacji - interpretuje utwór z perspektywy teatru otwartego - prezentuje zwartą wypowiedź na temat awangardy teatralnej	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem elementów awangardy teatralnej

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
			wie, na czym polega motyw Arkadii	- omawia poglądy bohaterów - rozpoznaje w tekście motyw Arkadii	- wskazuje stereotypy w utworze - ocenia poglądy bohaterów - wyjaśnia, po co twórca przywołał w tekście motyw Arkadii	- interpretuje stereotypy w utworze - ustosunkowuje się do poglądów bohaterów - interpretuje motywy Arkadii	
23.	Poświatowska – kaskaderka miłości	wprowadzenie do lekcji 23. <i>Poświatowska – kaskaderka miłości</i> Halina Poświatowska, <i>[Jestem Julią...]</i> , <i>Koniugacja</i>	- zna pojęcie wiersza białego - wie, na czym polega hiperbola - dostrzega związek z innymi tekstami - wie, na czym polega symbol	- wie, na czym polega wiersz biały - rozpoznaje w tekście hiperbolę - rozpoznaje kontekst kulturowy - rozpoznaje symbole w wierszu	- uzasadnia, że utwór to wiersz biały - omawia funkcję hiperboli - omawia kontekst kulturowy - omawia znaczenie symboli	- omawia wpływ wiersza białego na interpretację utworu - interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania hiperboli - omawia znaczenie kontekstu kulturowego - omawia znaczenia wynikające z wykorzystania symboli	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem symboliki tekstów
24.	Eros i Tanatos	wprowadzenie do lekcji 24. <i>Eros i Tanatos</i> Halina Poświatowska, <i>[namiętność to jest to]</i> , <i>[ptaku mojego serca]</i>					
25.	Poprawność i norma w języku	wprowadzenie do lekcji 25. <i>Poprawność i norma w języku</i> Miron Białoszewski, <i>Głównienie, Mironczarnia</i>	- zna pojęcie kultury języka - zna pojęcie normy językowej - zna podstawowe przyczyny błędów językowych	- wie, co składa się na kulturę języka - wyjaśnia, na czym polega norma językowa - wie, co to jest i z czego wynika błąd językowy	- przestrzega zasad kultury językowej - zna rodzaje norm językowych - rozpoznaje rodzaje błędów językowych	- w pełni przestrzega zasad kultury języka - przestrzega norm językowych - unikaj popelniania błędów językowych	prezentuje pełną, zwartą wypowiedź na temat kultury języka, błędów językowych i norm poprawnościowych

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
26.	Codziennosc w poezji	wprowadzenie do lekcji 26. <i>Codziennosc w poezji</i> Miron Białoszewski, <i>Mój testament śpiącego,</i> <i>Do NN ***,</i> <i>Szumy, zlepy, ciagi</i>	- rozpoznaje wyrażenia symboliczne - zna pojęcie epifanii - zna pojęcie postawy hedonistycznej - prezentuje sytuację liryczną - przedstawia osobę mówiącą - zna pojęcie synestezji	- podaje przykłady wyrażen symbolicznych - wskazuje w wierszu doświadczenie epifanii - wyjaśnia, na czym polega postawa hedonistyczna - przedstawia porządek wydarzeń - omawia sposób prezentacji myśli podmiotu mówiącego - przypomina, na czym polega synestezja	- wyjaśnia znaczenia symbolicznych wyrażen - omawia przedstawione w wierszu wrażenie epifanii - omawia występującą w tekście postawę hedonistyczną - omawia zasadę przedstawiania wydarzeń - wie, na czym polega technika strumienia świadomości - omawia funkcję synestezji	- interpretuje znaczenia wynikające z symbolicznych wyrażen - interpretuje wrażenie epifanii - interpretuje zaprezentowane w wierszach postawy - omawia wydarzenia - omawia technikę strumienia świadomości - interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania synestezji	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem ich warstwy językowej
27.	Życie w blokowisku	wprowadzenie do lekcji 27. <i>Życie w blokowisku</i> Miron Białoszewski, <i>Wiersze baby z bloku</i>	- zna pojęcie anakolutu - zna pojęcie elipsy - zna pojęcie kolokwializmu - przedstawia bohaterkę wiersza - dostrzega elementy humoru	- wie, na czym polega anakolut - przypomina, na czym polega elipsa - rozpoznaje w tekście kolokwializmy - charakteryzuje bohaterkę wiersza - wskazuje elementy humoru	- wskazuje funkcję anakolutu - określa funkcję elipsy - omawia funkcję kolokwializmów - ocenia bohaterkę wiersza - omawia elementy humoru	- interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania anakolutu - interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania elipsy - interpretuje znaczenia wynikające z zastosowania kolokwializmów - wypowiada się na temat bohaterki wiersza - interpretuje elementy humoru	samodzielnie analizuje i interpretuje wiersz ze szczególnym uwzględnieniem jego warstwy językowej
28.	Egzystencjalizm w poezji Białoszewskiego	wprowadzenie do lekcji 28. <i>Egzystencjalizm w poezji Białoszewskiego</i> Miron Białoszewski, <i>Autoportret odczuwany, Życia sam zapach, Mironczarnia, Wypisy z morza</i>					

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
29.	Spór o zasady	wprowadzenie do lekcji 29. <i>Spór o zasady</i> Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>	- zna pojęcie teatru absurdu - zna pojęcie groteski - rozpoznaje humor w tekście - wie, na czym polega satyra - zna pojęcie trawestacji - zna pojęcie konformizmu - zna pojęcie postawy nonkonformistycznej - zna pojęcie parodii	- wyjaśnia, na czym polega teatr absurdu - wyjaśnia, na czym polega groteska - wskazuje przejawy humoru w tekście - przypomina, na czym polega satyra - wyjaśnia, na czym polega trawestacja	- wskazuje elementy teatru absurdu w tekście - wskazuje elementy groteski w tekście - ustala, czemu służy humor w tekście - ustala, przeciwko komu, czemu skierowana jest satyra w tekście - wskazuje przykłady trawestacji w tekście	- interpretuje tekst z perspektywy teatru absurdu - interpretuje elementy groteski w tekście - interpretuje elementy humoru w tekście - omawia funkcję satyry - interpretuje przykłady trawestacji w tekście - ocenia postawy bohaterów - interpretuje przykłady parodii z tekstu	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem konwencji groteski
30.	Spółczesność egalitarne w <i>Tangu</i>	wprowadzenie do lekcji 30. <i>Spółczesność egalitarne w „Tangu”</i> Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>		- wyjaśnia, na czym polega postawa konformistyczna - wyjaśnia, na czym polega postawa nonkonformistyczna - wyjaśnia, na czym polega parodia	- podaje przykłady bohaterów, którzy przyjmują postawę konformistyczną - podaje przykłady postawy nonkonformistycznej - podaje przykłady parodii z tekstu		
31.	Idea władzy w dramacie Mrożka	wprowadzenie do lekcji 31. <i>Idea władzy w dramacie Mrożka</i> Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>					
32.	Dyskusja z tradycją romantyczną	wprowadzenie do lekcji 32. <i>Dyskusja z tradycją romantyczną</i> Sławomir Mrożek, <i>Tango</i>					
33.	Surrealistyczny obraz komunizmu	wprowadzenie do lekcji 33. <i>Surrealistyczny obraz komunizmu</i> Sławomir Mrożek, <i>Kronika oblężonego miasta</i>	- zna pojęcie surrealizmu - zna pojęcie alegorii - rozpoznaje komizm w tekście - zna pojęcie militarystyki	- wyjaśnia, na czym polega surrealizm jako konwencja w sztuce - wyjaśnia, na czym polega alegoria - zna rodzaje komizmu - wyjaśnia, na czym polega militarystyka	- wskazuje elementy surrealizmu w tekście - omawia znaczenia alegorii - omawia komizm w utworze - wskazuje w opowiadaniu elementy militarystyki	- interpretuje elementy surrealizmu - wyjaśnia funkcję alegorii - omawia funkcję komizmu w tekście - omawia funkcję motywu militarystyki	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem konwencji surrealizmu

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
34.	Totalitaryzm alegorycznie	wprowadzenie do lekcji 34. <i>Totalitaryzm alegorycznie</i> Sławomir Mrożek, <i>Lolo</i>	- zna pojęcie paraboli - przedstawia sytuację, w jakiej znajdują się bohaterowie - rozpoznaje postawy życiowe bohaterów	- przypomina, czym jest parabola - przedstawia bohaterów i sytuację, w jakiej się znajdują - omawia postawy życiowe bohaterów	- uzasadnia, dlaczego utwór jest parabolą - charakteryzuje bohaterów - omawia postawy życiowe wobec życia w klatce i planów ucieczki	- interpretuje utwór z perspektywy paraboli - ocenia bohaterów - ocenia postawy życiowe bohaterów	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem elementów paraboli
35.	PRL w pigułce	wprowadzenie do lekcji 35. <i>PRL w pigułce</i> Rejs, reż. Marek Piwowski	- ogląda film ze zrozumieniem - przedstawia wybrane postaci z filmu - dostrzega elementy humoru - dostrzega elementy symboliczne	- odtwarza wybrane epizody filmu - opowiada o wybranych postaciach z filmu - wskazuje elementy humorystyczne - wskazuje elementy symboliczne	- wskazuje charakterystyczne dla wymowy filmu epizody - charakteryzuje wybrane postaci z filmu - omawia warstwę humorystyczną filmu - wyjaśnia znaczenia elementów symbolicznych	- interpretuje charakterystyczne dla filmu epizody - ocenia postępowanie wybranych postaci z filmu - interpretuje warstwę humorystyczną filmu - interpretuje elementy symboliczne	samodzielnie analizuje i interpretuje film ze szczególnym uwzględnieniem jego satyrycznej wymowy
36.	Frazeologia w języku	wprowadzenie do lekcji 36. <i>Frazeologia w języku</i> Stanisław Barańczak, <i>Braki, odrzuty, produkty zastępcze</i>	- zna pojęcie związku frazeologicznego - rozpoznaje związki frazeologiczne	- wyjaśnia, co to jest związek frazeologiczny - wyszukuje w tekstach związki frazeologiczne	- omawia rodzaje związków frazeologicznych - omawia znaczenie związków frazeologicznych	- interpretuje znaczenia związków frazeologicznych - samodzielnie podaje przykłady związków frazeologicznych	tworzy wyczerpującą, zwartą wypowiedź na temat związków frazeologicznych
37.	Przeciw zafalszowaniu języka i świata	wprowadzenie do lekcji 37. <i>Przeciw zafalszowaniu języka i świata</i> Stanisław Barańczak, <i>Spójrzmy prawdzie w oczy, Co jest grane, Określona epoka</i>	- zna pojęcie nowomowy - wskazuje elementy rzeczywistości PRL-u ukazane w wierszach - rozpoznaje związki frazeologiczne - zna pojęcie paronomazji - wie, co to jest puenta utworu - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- wyjaśnia, co to jest nowomowa - opowiada o rzeczywistości PRL-u przedstawionej w wierszach - wskazuje w tekście związki frazeologiczne - wyjaśnia, na czym polega paronomazja - rozpoznaje puentę utworu	- podaje przykłady nowomowy - ocenia rzeczywistość PRL-u przedstawioną w wierszach - wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych - określa funkcję paronomazji w tekście - interpretuje puentę utworu	- ustosunkowuje się do zjawiska nowomowy - komentuje elementy rzeczywistości PRL-u ukazane w wierszach - interpretuje znaczenia związane ze związkami frazeologicznymi - interpretuje znaczenia związane z paronomazją - określa funkcję penty	samodzielnie analizuje i interpretuje wiersze ze szczególnym uwzględnieniem ich warstwy językowej

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
38.	Poezja lingwistyczna Stanisława Barańczaka	wprowadzenie do lekcji 38. <i>Poezja lingwistyczna Stanisława Barańczaka</i> Stanisław Barańczak, <i>Określona epoka, Za czym państwo stoją</i>		tworzy pracę pisemną	tworzy rozbudowaną pracę pisemną	samodzielnie tworzy rozbudowaną, wyczerpującą pracę pisemną	
39.	PRL – ironicznie	wprowadzenie do lekcji 39. <i>PRL – ironicznie</i> Wisława Szymborska, <i>Utopia, Głos w sprawie pornografii</i>	- wie, na czym polega alegoria - zna pojęcie defrazeologizacji - zna pojęcie sarkazmu - wie, na czym polega sceptycyzm - rozpoznaje ironię w tekście - pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	- wskazuje w tekście alegorię - wyjaśnia, na czym polega defrazeologizacja - wyjaśnia, na czym polega sarkazm - ustala, na czym polega postawa sceptycyzmu - przypomina, na czym polega ironia - tworzy wypowiedź pisemną	- wyjaśnia znaczenie alegorii - wyjaśnia znaczenie defrazeologizacji - ustala, przeciwko czemu skierowany jest sarkazm - ustala, przeciwko czemu skierowany jest sceptycyzm - ustala, przeciwko czemu skierowana jest ironia - tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	- interpretuje fragmenty związane z zastosowaną alegorią - omawia skutki defrazeologizacji - interpretuje fragmenty związane z postawą sarkazmu - interpretuje fragmenty związane z postawą sceptycyzmu - interpretuje fragmenty, w których występuje ironia - samodzielnie tworzy wyczerpującą wypowiedź pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje teksty ze szczególnym uwzględnieniem zastosowanej w nich ironii
40.	Surrealizm i groteska w <i>Małej Apokalipsie</i>	wprowadzenie do lekcji 40. <i>Surrealizm i groteska w „Małej Apokalipsie”</i> Tadeusz Konwicki, <i>Mała Apokalipsa</i>	- zna zjawisko synkretyzmu gatunkowego - zna pojęcie surrealizmu - wie, na czym polega groteska - zna pojęcie antyutopii - wie, na czym polega kompozycja otwarta - zna pojęcie <i>homo sovieticus</i> - rozpoznaje język ezopowy	- ie, na czym polega synkretyzm gatunkowy - wyjaśnia, na czym polega konwencja surrealistyczna - przypomina, na czym polega konwencja groteskowa - wie, co to jest antyutopia - rozpoznaje w powieści kompozycję otwartą	- wskazuje w utworze synkretyzm gatunkowy - podaje z tekstu przykłady konwencji surrealistycznej - podaje z tekstu przykłady groteski - omawia powieść jako antyutopię - interpretuje kompozycję otwartą powieści	- nazywa gatunki zastosowane w tekście - interpretuje elementy surrealistyczne - omawia funkcję groteski - wypowiada się na temat powieści jako antyutopii - wypowiada się na temat kompozycji powieści	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem konwencji groteski

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
41.	Realny socjalizm – śmieszny czy groźny?	wprowadzenie do lekcji 41. <i>Realny socjalizm – śmieszny czy groźny?</i> Tadeusz Konwicki, <i>Mała Apokalipsa</i>		- wyjaśnia pojęcie <i>homo sovieticus</i> - przypomina, na czym polega język ezopowy	- podaje z tekstu przykłady <i>homo sovieticus</i> - podaje przykłady języka ezopowego	- tworzy wypowiedź na temat <i>homo sovieticus</i> - interpretuje język ezopowy	
42.	Skarłate społeczeństwo	wprowadzenie do lekcji 42. <i>Skarłate społeczeństwo</i> Tadeusz Konwicki, <i>Mała Apokalipsa</i>					
43.	Miłość niemożliwa w skolonizowanym świecie	wprowadzenie do lekcji 43. <i>Miłość niemożliwa w skolonizowanym świecie</i> Tadeusz Konwicki, <i>Mała Apokalipsa</i>					
44.	Stan wojenny w prozie	wprowadzenie do lekcji 44. <i>Stan wojenny w prozie</i> Marek Nowakowski, <i>Porządny człowiek</i>	- zna pojęcie konformizmu - zna pojęcie ostracyzmu społecznego - rozpoznaje narratora opowiadania	- wyjaśnia, na czym polega postawa konformistyczna - wyjaśnia, na czym polega ostracyzm społeczny - przedstawia narratora opowiadania	- podaje z tekstu przykłady postawy konformistycznej - opowiada, jakie formy ostracyzmu społecznego opisał Nowakowski w swoim opowiadaniu - charakteryzuje narratorkę opowiadania	- ocenia postawę konformistyczną - ocenia ostracyzm społeczny opisany przez autora - tworzy wypowiedź na temat narratorki opowiadania	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem postaw bohaterów
45.	Poetycka parabola Zbigniewa Herberta	wprowadzenie do lekcji 45. <i>Poetycka parabola Zbigniewa Herberta</i> Zbigniew Herbert, <i>Raport z oblężonego Miasta</i>	- zna pojęcie parabolii - dostrzega motyw oblężonego miasta - zna pojęcie historiozofii - rozpoznaje w tekście symbole	- przypomina, co to jest parabola - rozpoznaje motyw oblężonego miasta - wie, co to jest historiozofia - wskazuje w tekście symbole	- uzasadnia, że tekst jest parabolą - podaje z literatury motyw oblężonego miasta - wskazuje nawiązania do historii - wyjaśnia, czego symbolem jest oblężone miasto	- interpretuje znaczenia związane z wymową paraboliczną - omawia motyw oblężonego miasta - omawia nawiązania do historii - interpretuje znaczenia związane z symboliką utworu	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem symboliki tekstu

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
46.	Stan wojenny w ujęciu satyrycznym	wprowadzenie do lekcji 46. <i>Stan wojenny w ujęciu satyrycznym</i> Miron Białoszewski, <i>Wybuch stanu,</i> <i>3 maj</i> , <i>Piosenka Kici Koci do stanu wojennego</i>	• wie, na czym polega satyra • zna pojęcie farsy • dostrzega komizm w utworze • pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	• rozpoznaje w tekście elementy satyry • wyjaśnia, czym jest farsa • rozpoznaje różne rodzaje komizmu • tworzy wypowiedź pisemną	• omawia funkcje satyry • wskazuje w tekstach elementy farsy • omawia funkcje komizmu • tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	• interpretuje elementy satyry w utworze • interpretuje elementy farsy • wypowiada się na temat komizmu utworu • samodzielnie tworzy wyczerpującą wypowiedź pisemną	• samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem elementów satyry
47.	Stan wojenny w oczach Zachodu	wprowadzenie do lekcji 47. <i>Stan wojenny w oczach Zachodu</i> Olga Tokarczuk, <i>Profesor Andrews w Warszawie</i>	• dostrzega realia stanu wojennego • charakteryzuje profesora Andrews • dostrzega problematykę utworu	• omawia realia stanu wojennego • wyjaśnia, dlaczego profesor Andrews jest Inny • formułuje problematykę utworu	• wyjaśnia, czemu służą realia stanu wojennego w tekście • opowiada, jak profesor Andrews usiłuje przystosować się do nowych warunków • omawia problematykę utworu	• tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat realiów stanu wojennego • opowiada o działaniach profesora Andrews • wypowiada się na temat problematyki utworu	• samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem realiów stanu wojennego
48.	W świecie fantastyki naukowej	wprowadzenie do lekcji 48. <i>W świecie fantastyki naukowej</i>	• zna pojęcie paraboli • zna konwencję fantastyczną • zna pojęcie relatywizmu badawczego • pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	• przypomina cechy paraboli • wie, na czym polega konwencja fantastyczna • wyjaśnia, na czym polega relatywizm badawczy • tworzy wypowiedź pisemną	• wyjaśnia, dlaczego utwór jest parabolą • podaje z tekstu przykłady konwencji fantastycznej • wyjaśnia, co jest przedmiotem badań Instytutu Maszyn Dziejowych • tworzy rozwiniętą wypowiedź pisemną	• interpretuje utwór z perspektywy paraboli • wypowiada się na temat konwencji fantastycznej • tworzy zwartą wypowiedź na temat opisanych w utworze badań • tworzy samodzielnie rozbudowaną pracę pisemną	

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
49.	Powieść science fiction jako parabola	wprowadzenie do lekcji 49. <i>Powieść science fiction jako parabola</i> Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i>					
50.	Możliwe społeczeństwa przyszłości	wprowadzenie do lekcji 50. <i>Możliwe społeczeństwa przyszłości</i> Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i>					
51.	Czy zło może przestać istnieć?	wprowadzenie do lekcji 51. <i>Czy zło może przestać istnieć?</i> Stanisław Lem, <i>Wizja lokalna</i>					
52.	Esej autobiograficzny	wprowadzenie do lekcji 52. <i>Esej autobiograficzny</i> Gustaw Herling-Grudziński, <i>Dziennik pisany nocą</i>	• rozpoznaje esej jako gatunek • rozpoznaje cechy impresjonizmu • zna pojęcie nostalgii • dostrzega dwa obrazy Neapolu w tekście • pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	• przypomina, czym cechuje się esej • przypomina, na czym polega impresjonizm w literaturze • wyjaśnia, na czym polega nostalgia • porównuje dwa obrazy Neapolu z tekstu • tworzy wypowiedź pisemną	• uzasadnia, że tekst jest esejem • podaje z tekstu przykłady impresjonizmu • wskazuje fragmenty mówiące o tym, że autor odczuwał nostalgię za Polską • ustala, jakimi środkami językowymi zostały wykreowane obrazy Neapolu • tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	• interpretuje tekst z perspektywy jego przynależności gatunkowej • omawia elementy impresjonizmu • wypowiada się na temat nostalgii autora za Polską • omawia funkcje środków językowych • samodzielnie tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	• samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem przynależności gatunkowej
53.	W cieniu możliwej zagłady	wprowadzenie do lekcji 53. <i>W cieniu możliwej zagłady</i> Gustaw Herling-Grudziński, <i>Dziennik pisany nocą</i>					

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
54.	Samotność i cierpienie człowieka	wprowadzenie do lekcji 54. <i>Samotność i cierpienie człowieka</i> Gustaw Herling-Grudziński, <i>Wieża</i>	- rozpoznaje synkretyzm gatunkowy - zna pojęcie kompozycji szkatułkowej - wie, na czym polega paradoks - pod kierunkiem tworzy wypowiedź pisemną	- wyjaśnia, na czym polega synkretyzm gatunkowy - wyjaśnia, na czym polega kompozycja szkatułkowa - przypomina, co to jest paradoks - tworzy wypowiedź pisemną	- podaje gatunki wykorzystane przez autora w <i>Wieży</i> - uzasadnia, że utwór ma kompozycję szkatułkową - wyjaśnia, na czym polegał paradoks wędrówki pielgrzyma świętokrzyskiego - tworzy rozbudowaną wypowiedź pisemną	- interpretuje utwór z perspektywy synkretyzmu gatunkowego - omawia funkcję kompozycji szkatułkowej - wypowiada się na temat paradoksu zastosowanego w tekście - samodzielnie tworzy wyczerpującą wypowiedź pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem synkretyzmu gatunkowego
LITERATURA WSPÓŁCZESNA							
55.	Rok 1989 – konsekwencje przełomu politycznego	wprowadzenie do lekcji 55. <i>Rok 1989 – konsekwencje przełomu politycznego</i> Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński, <i>Literatura polska 1976–1998</i>	- ma świadomość przemian politycznych i społecznych po 1989 roku - opowiada o przełomie 1989 roku	- wyjaśnia, czego dotyczyły najważniejsze przemiany polityczne i społeczne po 1989 roku - wskazuje skutki przełomu 1989 roku najważniejsze dla społeczeństwa	- ustala, jakie nowe perspektywy otwierał dla literatury rok 1989 - wskazuje skutki przełomu 1989 roku najważniejsze dla jednostki	- tworzy wyczerpującą wypowiedź na temat zmian politycznych i społecznych po 1989 roku - ocenia skutki przełomu po 1989 roku	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem realiów społeczno-politycznych
56.	Filozofia wolności i osoby	wprowadzenie do lekcji 56. <i>Filozofia wolności i osoby</i> Emmanuel Mounier, <i>Personalizm</i> Józef Tischner, <i>Wielkość człowieka</i> (rozd. z <i>Alfabetu Tischnera</i>)	zna pojęcie filozofii dialogu	- wyjaśnia założenia filozofii dialogu - wyjaśnia założenia personalizmu - wyjaśnia, do czego i w jaki sposób odnosi się Tischnerowskie pojęcie dobra	- wyjaśnia, co różni personalizm od indywidualizmu - wyjaśnia, jak dobro wpływa na myślenie i działanie człowieka	tworzy zwartą wypowiedź na temat założeń filozoficznych przedstawionych w tekstach	samodzielnie analizuje i interpretuje teksty ze szczególnym uwzględnieniem ich wymowy filozoficznej
57.	Doświadczenie egzystencjalne w poezji	wprowadzenie do lekcji 57. <i>Doświadczenie egzystencjalne w poezji</i> Wisława Szymborska, <i>Kot w pustym mieszkaniu</i> , <i>Wczesna godzina</i>	- zna pojęcie <i>ekokrytyka</i> - zna pojęcie <i>empatia</i> - rozpoznaje bohatera wiersza - wie, co to jest synestezja - zna pojęcie <i>motyw</i>	- wyjaśnia, na czym polega <i>ekokrytyka</i> - wyjaśnia, na czym polega postawa empatii - opowiada, jak zachowuje się bohater wiersza - przypomina, na czym polega synestezja	- wskazuje związki tekstu z <i>ekokrytyką</i> - podaje z tekstu przykłady empatii - wyjaśnia, jakie uczucia bohatera są przedstawione w wierszu - omawia funkcję synestezji	- tworzy wypowiedź na temat <i>ekokrytyki</i> - omawia przykłady empatii w tekście - tworzy wypowiedź na temat uczuć bohatera	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem uczuć bohaterów

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
				przypomina, co to jest motyw	wyjaśnia, jak rozwija się w tekście motyw światła	- omawia znaczenia wynikające - z zastosowania - synestezji - omawia motywy utworu omawia znaczenia wynikające z zastosowania synestezji - omawia motywy utworu	
58.	Poetycka refleksja nad stratą	wprowadzenie do lekcji 58. <i>Poetycka refleksja nad stratą</i> Wisława Szymborska, <i>Pożegnanie widoku</i> , <i>Wszelki wypadek</i>	- zna pojęcie pejzażu mentalnego - rozpoznaje uczucia przedstawione w wierszu - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- wyjaśnia, na czym polega pejzaż mentalny - nazywa uczucia, przedstawione w wierszu - tworzy pracę pisemną	- omawia pejzaż mentalny zobrazowany w wierszu - omawia uczucia zobrazowane w wierszu - tworzy rozwiniętą pracę pisemną	- tworzy rozbudowaną wypowiedź na temat pejzażu mentalnego zobrazowanego w wierszu - wypowiada się na temat uczuć zobrazowanych w wierszu - samodzielnie tworzy wyczerpującą pracę pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem zawartego w nich pejzażu mentalnego
59.	Pożegnania Tadeusza Różewicza	wprowadzenie do lekcji 59. <i>Pożegnania Tadeusza Różewicza</i> Tadeusz Różewicz, [Ale kto zobaczy...], Ojciec	- wie, czym jest paradoks - rozpoznaje tematykę egzystencjalną	- wyjaśnia tematykę utworu - wskazuje epitety kolorystyczne - znajduje paradoks w wierszu - wskazuje metaforę	- wskazują tematykę egzystencjalną w utworze - wyjaśnia funkcję epitetów kolorystycznych - wyjaśnia paradoks zawarty w wierszu - wyjaśnia metaforę	- wiąże tematykę z problematyką egzystencjalną - rozpoznaje animalizację	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory ze szczególnym uwzględnieniem zawartej w nich tematyki egzystencjalnej
60.	Świat popkultury	Wprowadzenie do lekcji 60. <i>Świat popkultury</i> Tadeusz Różewicz, <i>Walentyńki (poemat z końca XX wieku)</i>	- wie, czym jest popkultura - wie, czym jest onomatopeja	- wskazuje onomatopeję - omawia kontekst satyryczny - wie, czym jest kultura popularna i jaki jest do niej stosunek osoby mówiącej w wierszu	- wyjaśnia funkcję onomatopei - wyjaśnia, na czym polega satyryczność utworu - potrafi wskazać pozytywne i negatywne aspekty kultury popularnej	potrafi wejść w dyskusję na temat stosunku osoby mówiącej w wierszu do kultury popularnej	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór umieszczając go w kontekście satyrycznym

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
61.	<i>Antyгона w Nowym Jorku</i> – gra z tradycją	wprowadzenie do lekcji 61. „ <i>Antyгона w Nowym Jorku</i> ” – gra z tradycją Janusz Głowacki, <i>Antyгона w Nowym Jorku</i>	- rozpoznaje nawiązania do Biblii - rozpoznaje nawiązania intertekstualne - nazywa bohaterów dramatu	- wskazuje nawiązania do Biblii - wskazuje nawiązania intertekstualne - przedstawia bohaterów dramatu - wyjaśnia pojęcie tragizmu - tworzy pracę pisemną	- omawia funkcję nawiązań biblijnych - omawia związki między tekstami - charakteryzuje bohaterów dramatu - wyjaśnia, z czego wynika i na czym polega tragizm bohaterów - tworzy rozbudowaną pracę pisemną	- interpretuje nawiązania biblijne - interpretuje związki między tekstami - ocenia bohaterów dramatu - wypowiada się na temat tragizmu bohaterów - samodzielnie tworzy wyczerpującą pracę pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem nawiązań intertekstualnych
62.	<i>Życie bez nadziei</i>	wprowadzenie do lekcji 62. <i>Życie bez nadziei</i> Janusz Głowacki, <i>Antyгона w Nowym Jorku</i>	- wie, na czym polega tragizm - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną				
63.	<i>Ludzie zbędni i wykluczeni</i>	wprowadzenie do lekcji 63. <i>Ludzie zbędni i wykluczeni</i> Janusz Głowacki, <i>Antyгона w Nowym Jorku</i>					
64.	Uczniowski bunt przeciw opresji	wprowadzenie do lekcji 64. <i>Uczniowski bunt przeciw opresji</i> Antoni Libera, <i>Madame</i>	- zna pojęcie powieści inicjacyjnej - rozpoznaje elementy autobiograficzne - wskazuje fragmenty związane z buntem młodzieży przeciw szkolnej rzeczywistości	- wyjaśnia, co to jest powieść inicjacyjna - wskazuje elementy autobiograficzne - wyjaśnia, na czym polegał bunt młodzieży przeciw szkolnej rzeczywistości - wyjaśnia, na czym polega postawa kosmopolityzmu - omawia motyw miłości - tworzy pracę pisemną	- uzasadnia, dlaczego utwór jest powieścią inicjacyjną - omawia elementy autobiograficzne - ocenia postawy bohaterów	- tworzy zwartą wypowiedź na temat powieści inicjacyjnej - interpretuje elementy autobiograficzne - wypowiada się na temat postaw bohaterów	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór jako powieść inicjacyjną
65.	Tożsamość i wolność jednostki	wprowadzenie do lekcji 65 <i>Tożsamość i wolność jednostki</i> Antoni Libera, <i>Madame</i> Cyprian Norwid, <i>Moja ojczyzna</i>	- zna pojęcie kosmopolityzmu - dostrzega motyw miłości - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną		- wskazuje w powieści przejawy kosmopolityzmu - komentuje relacje bohaterów - tworzy rozwiniętą pracę pisemną	- ocenia postawę kosmopolityzmu - ocenia relacje bohaterów - samodzielnie tworzy wyczerpującą pracę pisemną	
66.	Miłość jako temat egzystencjalny	wprowadzenie do lekcji 66. <i>Miłość jako temat egzystencjalny</i> Antoni Libera, <i>Madame</i>					

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
67.	Miejsca zmieniane przez czas	wprowadzenie do lekcji 67. <i>Miejsca zmieniane przez czas</i> Andrzej Stasiuk, <i>Miejsce</i>	- przedstawia bohaterów utworu - zna termin <i>nie-miejsce pamięci</i> - dostreaga elementy metafizyczne w opowiadaniu - rozpoznaje elementy natury i kultury - pod kierunkiem tworzy pracę pisemną	- wyjaśnia, które postaci przynależą do lokalnego świata - wyjaśnia, jak należy rozumieć termin <i>nie-miejsce pamięci</i> - wskazuje elementy metafizyczne w opowiadaniu - wskazuje elementy natury i kultury w opowiadaniu - tworzy pracę pisemną	- wyjaśnia, kto jest Innym w opowiadaniu Stasiuka - ustala, co jest <i>nie-miejscem</i> pamięci w opowiadaniu - omawia elementy metafizyczne w opowiadaniu - omawia relacje między naturą a kulturą - pisze rozbudowaną pracę pisemną	- tworzy zwartą wypowiedź na temat bohaterów utworu - opowiada o <i>nie-miejscu</i> pamięci - interpretuje elementy metafizyczne - interpretuje relacje między naturą i kulturą - samodzielnie tworzy wyczerpującą pracę pisemną	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem elementów natury i kultury
68.	Polska prowincja w okresie przemian	wprowadzenie do lekcji 68. <i>Polska prowincja w okresie przemian</i> Wino truskawkowe, reż. Dariusz Jabłoński Andrzej Stasiuk, <i>Władek</i>	- rozpoznaje w filmie elementy fantastyczne - wie, na czym polega realizm magiczny - rozpoznaje w tekście odwołania biblijne	- wskazuje w filmie elementy fantastyczne - wyjaśnia, na czym polega realizm magiczny - wskazuje w tekście odwołania biblijne	- omawia funkcję elementów magicznych - wyjaśnia, dlaczego film został zrealizowany w konwencji realizmu magicznego - omawia funkcję odwołań biblijnych w tekście	- tworzy zwartą wypowiedź na temat elementów fantastycznych - interpretuje film z perspektywy realizmu magicznego - interpretuje odwołania biblijne w tekście	samodzielnie analizuje i interpretuje utwory z perspektywy realizmu magicznego
69.	Początki nowego kapitalizmu w Polsce	wprowadzenie do lekcji 69. <i>Początki nowego kapitalizmu w Polsce</i> Marek Nowakowski, <i>Góra Edek</i>	- zna cechy sprawozdania - wie, na czym polega stereotyp - rozpoznaje nawiązania literackie - opowiada o wydarzeniach w opowiadaniu	- przypomina, czym cechuje się sprawozdanie - wskazuje w tekście stereotypy - wskazuje nawiązania literackie - wyjaśnia, na czym polega przedstawione w tekście „prawo prerii”	- wyjaśnia, dlaczego opowiadanie Nowakowskiego można nazwać sprawozdaniem - wyjaśnia funkcję stereotypów w tekście - omawia znaczenie nawiązań literackich - wyjaśnia, w jaki sposób autor wykorzystał w opowiadaniu schemat westernu	- interpretuje tekst z perspektywy sprawozdania - interpretuje stereotypy w tekście - interpretuje nawiązania literackie - interpretuje schemat westernu	samodzielnie analizuje i interpretuje utwór ze szczególnym uwzględnieniem stereotypów społecznych
70.	Slang i moda w języku	wprowadzenie do lekcji 70. <i>Slang i moda w języku</i> Młodzieżowe Słowo Roku	- rozpoznaje modę językową - wie, co to jest slang	- wyjaśnia, jak przejawia się moda językowa - wyjaśnia, czym jest slang	- podaje przykłady mody językowej - podaje przykłady slangu	- ocenia modę językową - ocenia slang	tworzy spójną i wyczerpującą wypowiedź na temat mody w języku

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
71.	Język reklamy	wprowadzenie do lekcji 71. <i>Język reklamy</i> przykładowe slogany reklamowe		- wskazuje cele reklamy i perswazji - podaje przykłady sloganów reklamowych - dostrzega środki językowe typowe dla reklamy	- porównuje reklamę i perswazję - analizuje slogany reklamowe - omawia środki językowe reklamy		
72.	Nowe media	wprowadzenie do lekcji 72. <i>Nowe media</i> Jan Grzenia, <i>Komunikacja językowa w Internecie</i>	- zna pojęcie społeczeństwa informacyjnego - wie, co to jest portal internetowy - zna pojęcie netykiety - pod kierunkiem tworzy list elektroniczny	- wyjaśnia, na czym polega społeczeństwo informacyjne - podaje przykłady portali internetowych - wyjaśnia, czym jest netykieta - tworzy list elektroniczny	- wyjaśnia, jak są budowane relacje w społeczeństwie informacyjnym - omawia wybrane portale internetowe - stosuje w praktyce zasady netykiety - tworzy list elektroniczny z wszelkimi zasadami netykiety	- ocenia relacje w społeczeństwie informacyjnym - ocenia wybrane portale internetowe - zawsze przestrzega zasad netykiety - samodzielnie tworzy list elektroniczny, przestrzegając wszelkich zasad netykiety	tworzy zwartą, wyczerpującą wypowiedź na temat społeczeństwa informacyjnego
73.	Współczesność w refleksji Olgi Tokarczuk	wprowadzenie do lekcji 73. <i>Współczesność w refleksji Olgi Tokarczuk</i> Olga Tokarczuk, <i>Bieguni</i>	- rozpoznaje dzieło otwarte - zna pojęcie sceptycyzmu - dostrzega dwa rodzaje czasu	- wyjaśnia, czym jest dzieło otwarte - wyjaśnia, na czym polega postawa sceptycyzmu - wyjaśnia różnice między czasem cyklicznym a czasem linearnym	- uzasadnia, że tekst jest dziełem otwartym - podaje z tekstu przykłady postawy sceptycyzmu - omawia dwa rodzaje czasu w odniesieniu do tekstu	- interpretuje tekst z perspektywy dzieła otwartego - ocenia postawę sceptycyzmu - interpretuje dwa rodzaje czasu	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem wymowy utworu
74.	Fenomen podróży	wprowadzenie do lekcji 74. <i>Fenomen podróży</i> Olga Tokarczuk, <i>Bieguni</i>					
75.	Odkrywanie świata	wprowadzenie do lekcji 75. <i>Odkrywanie świata</i> Olga Tokarczuk, <i>Bieguni</i>					
76.	Współczesny los książek	wprowadzenie do lekcji 76. <i>Współczesny los książek</i> Marcin Wicha, <i>Rzeczy, których nie wyrzuciłem</i>	poznaje historię księgozbiorów, poznaje formę gatunkową eseju	- rozpoznaje formę gatunkową - wskazuje ironię - wyjaśnia pojęcie antysemityzmu - pisze pracę pisemną	- wskazuje cechy eseju - Podaje przykłady antysemityzmu - wyjaśnia rolę ironii w tekście - pisze rozbudowaną pracę pisemną	- wypowiada się na temat literatury faktu - omawia autobiografizm	- samodzielnie analizuje i interpretuje tekst - ze szczególnym uwzględnieniem - autobiografizmu

Lp.	Temat lekcji	Materiał rzeczowy	Wymagania				
			konieczne (ocena dopuszczająca)	podstawowe (ocena dostateczna)	rozszerzone (ocena dobra)	dopełniające (ocena bardzo dobra)	wykraczające (ocena celująca)
			Uczeń	Uczeń spełnia wymagania konieczne, a także:	Uczeń spełnia wymagania podstawowe, a także:	Uczeń spełnia wymagania rozszerzone, a także:	Uczeń spełnia wymagania dopełniające, a także:
77.	Polityka w domach	wprowadzenie do lekcji 77. <i>Polityka w domach</i>	- rozpoznaje formę gatunkową - wie, czym jest literatura faktu - omawia, czym jest puryzm językowy - rozpoznaje antropomorfizację	- wskazuje cechy reportażu - omawia funkcje paralelizmu znaczeniowego - wskazuje cechy literatury faktu w tekście - podaje cechy antropomorfizacji	- wypowiada się na temat literatury faktu - omawia autobiografizm	samodzielnie analizuje i interpretuje tekst ze szczególnym uwzględnieniem literatury fakt	potrafi umieścić książkę w nurcie literatury faktu i omawia ją na tym tle
78.	Pamięć o Zagładzie	wprowadzenie do lekcji 78. <i>Pamięć o Zagładzie</i>					
79.	O miłości i żalu	wprowadzenie do lekcji 79. <i>O miłości i żalu</i> Mariusz Szczygieł, <i>Trzydziesta noc</i>					
80.	Oblicze ojca i oblicze miasta – nowe terytoria	wprowadzenie do lekcji 80. <i>Oblicze ojca i oblicze miasta – nowe terytoria</i> Mariusz Szczygieł, <i>Jerzy Szczygieł w Pradze</i>					
81.	Biblioteki pamięci i zapomnienia	wprowadzenie do lekcji 81. <i>Biblioteki pamięci i zapomnienia</i> Mariusz Szczygieł, <i>Ubytkowanie</i>					